

Chaman Lai v. State of Punjab and another (A. L. Bahri, J.)

ਏ. ਐਲ. ਧਾਰੀ, ਜੇ,

ਚਮਨ ਲਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1988 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2972।

17 ਜੁਲਾਈ, 1989

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — ਆਰਟੀਕਲ 226 — ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ — ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ — ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ — ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ—ਅਜਿਹੀ ਅਸਮਾਨਤਾ —ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਬਿਹਤਰ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾ ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਉਹੀ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਜੋ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਹਨ, ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੰਦਾਮਸ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ: -

- (i) 1981 ਦੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 400-600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਨਾਲ। 510-800;
- (ii) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 90-140 1 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ। 400-600 1 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹੋਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਲਈ। 510-800। ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 5 ਜਨਵਰੀ, 1981 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ;
- (iii) 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ;
- (iv) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ;
- (v) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- (vi) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ।

ਗੋਪੀ ਚੰਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

AL ਬਾਹਰੀ, ਜੇ. (ਮੌਖਿਕ)

(1) ਚਮਨ ਲਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਇਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੀ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ। 510-800 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 5 ਜਨਵਰੀ, 1981 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜੂਨ 1956 ਵਿੱਚ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਹੈ। ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। 32-1-42. ਸਾਲ 1968 ਵਿੱਚ, ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 75-105. ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸਕੇਲ) ਨਿਯਮ, 1969 , — 19 ਅਗਸਤ, 1970 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ, ਜੋ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਸਨ, ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। 90-140, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 75-105 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਤੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਭਾਵ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।

6 ਜਨਵਰੀ, 1977, ਅਨੁਸੂਚੀ P-2 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ । 400-600 ਅਤੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਲਈ ਰੁ. 300-430 ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। 320—495, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 24 ਜੂਨ, 1980 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਨੁਸੂਚੀ P-3. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧੂੜ ਪਾਉਣਾ, ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਕਰਨਾਂ, ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਰੱਖਣਾ। .

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। 400-600 ਜੋ ਕਿ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ 510-800। ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਨ ਭਾਵ 119। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ P-4 ਹੈ। ਪੱਤਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P-5 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Chaman Lai v. State of Punjab and another (A. L. Bahri, J.)

(4) ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ-ਇਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਅਤੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਨਾਨ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਨਾਨ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਨੂੰ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਾਸ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਜ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਨ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

(5) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉੱਚ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ 'ਤੇ ਐਸ. ਐਨ. ਸੁਥਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਆਦਿ (1), ਅਤੇ ਮਨੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ।

- (1) 1974 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 255.
- (2) 1980 (1) SLR 230.

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਬਲਦ ਤਨਖਾਹ। ਬਲਾਸਟਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੋਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਗਰਾਊਂਡ ਵਾਟਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਨ ਜੋ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਫਸੀ ਪੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (3) ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 1969 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸਕੇਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ 1969 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸਕੇਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1969 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਲਾਸਟਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਅਵੇਧ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਬਾਸਾਵਲਿੰਗਪਾ (4) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਸੀ। ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੋਲ ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਕੋਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ - ਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਗਰੇਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 0 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਧਾਰਕ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਵਾਲ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ

ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਮ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

- (3) 1975 WIN (ਅਨ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ), 22.
(4) 1986 (4) SLR 169.

ਕਟਾਹ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਜੇ.)

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਵੀ *ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਫ ਐਮਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ* (5) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਮੀਨ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ। ਉੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਇਸ ਨੋਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟਵਾਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪਾਸ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਾਲੇ ਅਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਮਿਲੇਗਾ। 515-800 ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਅਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸਕੇਲ ਮਿਲਣਗੇ। 485—740 ਅਤੇ 445—635 ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਸਿਰਫ 5 ਮਾਰਚ, 1983 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਸੇਵਾ ਉਪ-ਸਥਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪਟੇਦਾਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਦੋ ਸਕੇਲਾਂ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਗਰੇਡ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(7) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਭੱਲਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੋਨ ਡੈੱਟਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Chaman Lai v. State of Punjab and another (A. L. Bahri, J.)

(8) ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਠਾਕੋਰਭਾਈ ਵੱਲਭਭਾਈ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (7), ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁਪਰੀਮ

(5) 1988 (4) SLR 109.

(6) 1988 (5) SLR 672.

(7) 1973 (2) SLR 263.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾ. ਸੀ. ਗਿਰੀਜ਼ਬੰਲ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ (8) ਜੋ ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਆਰਕਸਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ;

"ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮ ਦੀ ਕ੍ਰੈਸਿੰਗ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਕੰਪਾਊਂਡਰ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਯਕੀਨਨ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕੰਪਾਊਂਡਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜੀਸੀਆਈਐਮ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਐਲਆਈਐਮ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਡੀਐਐਮ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਹਰੇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਨੁਸ਼ਖੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (9) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਰੀਸਟੋਰਰ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਕੈਟੋਸ਼ਨ ਉਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਸੀ।

(9) ਪੈਰਾ 5hofv ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 3 ਲੈਬੋਰੇਟ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧੂੜ ਪਾਉਣਾ, ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਕਰਣਾਂ, ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਗਾਉਣਾ।

(8) 1981 (1) SLR 364.

(9) 1983 (2) ਐਸਐਲਆਰ 142.

ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਇਹ ਪੈਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ

ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਿਹਤਰ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਓਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾ ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਉਹੀ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(10) ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਦੇ ਨਾਨ-ਮੈਟ੍ਰਿਕੂਲੇਟਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਲ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 119 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ P-6,20 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਲ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ P-6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ-ਇਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ - ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਡਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-2 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ 1977 ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-6 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁੱਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਾਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਨਾਨ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਭ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

(11) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1000. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਏ

ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਟੈਂਡੈਂਟਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 12 ਫੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ

Chaman Lai v. State of Punjab and another (A. L. Bahri, J.)

ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਮੋਰਿੰਡਾ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ,
ਮੋਰਿੰਡਾ, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 210 .

11 ਅਗਸਤ, 1989

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ ਐਕਟ 25)- ਐੱਸ. 30— ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰਾਈਡਜ਼, 1963— ਨਿਯਮ 8, ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ 21— ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ—ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ—ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਤਾ ਨਹੀਂ—ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ 21 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿੱਲਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਮਿੱਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਮਤੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ ੫)

ਤੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਸੈਕਿੰਡ ਐਨੀਅਲ, ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ . ਆਰ.ਐਮ.ਗੁਵਤਾ, ਐਡੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੂਪਨਗਰ, ਨੇ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1988 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ (ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ) ਕਿ